

Ομάδα Nova Melancholia: Πένθος και μελαγχολία

Η Ομάδα Nova Melancholia έχει ήδη κερδίσει μια ιδιαίτερη θέση στα νεανικά θεατρικά δρώμενα, όπως και το δικό της κοινό. Στη σκηνοθεσία εναλλάσσονται ή συνεργάζονται δύο νέοι ταλαντούχοι δημιουργοί, ο Βασίλης Νούλας και ο Μανώλης Τσίπος, ήδη βραβευμένος και ως συγγραφέας. Πρόκειται για μια ομάδα με χαρακτηριστικό στίγμα, αυτό του μεταμοντέρνου θεάτρου ή, όπως ίσως προτιμούν οι ίδιοι, της θεατρικής περφόρμανς. Σε αντίθεση με άλλες ομάδες που δηλώνουν ότι κινούνται στον ίδιο χώρο, η Nova Melancholia στηρίζει πάντα το δραματικό-παραστασιακό υλικό της σε πεζογραφήματα (Ν. Γ. Πεντζίκης, Σκαρίμπας) ή σε κείμενα θεωρητικών (Βάλτερ Μπέν-γιαμιν) και τώρα Φρόυντ. Οι επιλογές τους ήδη δείχνουν μια διαφορετική ποιότητα και μια διαφορετική αναζήτηση από τις τρέχουσες, γεγονός που δημιουργεί και πρόσθετες δυσκολίες τόσο στην όλη σκηνική δημιουργία όσο και στην πρόσληψη των παραστάσεων τους από ένα κοινό που δεν είναι εξοικειωμένο με τους συγγραφείς αυτούς.

Η φετινή τους παράσταση, με τίτλο Πένθος και Μελαγχολία βασίζεται στο ομώνυμο κείμενο του Σ. Φρόυντ (1915) και την αφιερώνουν στη Μελαγχολία των καιρών. Τρεις γυναίκες επί σκηνής εκφέρουν τον φροϋδικό λόγο- κείμενο, λόγο αντρικό, προβαίνοντας ταυτόχρονα σε διαφορετικές παράλληλες δράσεις, η καθεμιά εκπροσωπώντας αρχικά και έναν άλλο τόπο του ανθρώπινου ψυχισμού: το Εγώ, το Υπερεγώ και το Αυτό. Η διαφοροποίηση γίνεται αντιληπτή σε πρώτο επίπεδο με τους κινησιακούς κώδικες που ακολουθεί η καθεμιά ή την όλη δράση που αναπτύσσει —ακόμη και στη σχέση της με τον άντρα— ή και με την ιδιαίτερη ενασχόλησή της με αντικείμενα που οδηγούν συχνά στο μείδισμα ή και στην αποστροφή του θεατή. Σε δεύτερο, εξίσου σαφές επίπεδο η διαφοροποίηση δηλώνεται με τον διαφορετικό τρόπο εκφοράς του λόγου τους. Η καθεμιά καταλαμβάνει τον δικό της μικρόχωρο εντός του χώρου της σκηνής, όπου συνεχίζει να δρα και όταν δεν έχει αυτή το λόγο.

Η μελαγχολία, που στην πραγματικότητα αναφέρεται στην κατάθλιψη, διαπιστώθηκε από τον Φρόυντ μόνο σε γυναίκες, ενώ το συμπληρωματικό της αντίθετο, η μανία, θα εισβάλει στο τέλος στη σκηνή με το πρόσωπο μιας ωριμότερης γυναίκας. Ταυτόχρονα όμως η ιδέα του Άντρα, αυτού που διαθέτει το απωλεσθέν αντικείμενο, τον φαλλό,

παρουσιάζεται κατά καιρούς πίσω από παραπέτασμα, γυμνός, με τα χέρια να χαϊδεύει αυτό που λείπει από τη Γυναίκα, το αντικείμενο του πόθου της, το ισοδύναμο της αγάπης.

Με «φτωχά» σκηνικά αντικείμενα και χαρακτηριστικά κοστούμια της Ντόρας Οικονόμου και τους φωτισμούς του Θοδωρή Μιχόπουλου, η σκηνή δίνει την αίσθηση του ανάκατου, των ατάκτως ριγμένων αντικειμένων που σταδιακά αποκτούν τη λειτουργικότητά τους. Χωρίς σκηνοθετικούς πλατειασμούς αλλά και χωρίς η σκηνή να αποτελεί εικονογράφηση του κειμένου, η σκηνοθεσία των Νούλα-Τσίπου βρήκε εδώ τη χρυσή τομή. Η παράσταση δόθηκε στο Booze. Συμμετείχαν η καλοδουλεμένη στη λεπτομέρεια πλέον Βίκυ Κυριακουλάκου, σταθερή συνεργάτιδα της ομάδας και οι Βίκυ Μαστρογιάννη, Σάντρα Νούλα, Δέσποινα Χατζηπαυλίδου, ενώ το ρόλο του ως επί το πλείστον φασματικού άντρα ο αποτελεσματικός στην παρουσία του Νίκος Σάμπαλης.